

на сѣверозападъ отъ Черното море въ мѣстността, която тѣ на своя езикъ сж я нарекли *algā*, т. е. укрѣпено мѣсто. Тогава само извънредно крѣпката българска военна организация, свързана съ най-строга дисциплина, подържала въ новото имъ отечество тѣхното съществуване и внушавала страхъ на неприятелитѣ имъ. Византийскитѣ писатели съобщаватъ, че тѣхнитѣ редовни войници, на открито поле не сж могли да противостоятъ) на еднакво количество български войски и то въ края на VI и начелото на VII вѣкъ.

Съ появяването на аваритѣ въ Европа въ края на Юстиниановото царуване, които отъ нѣкои византийски писатели и отъ Нестора се считатъ като сродници на българитѣ, послѣднитѣ, ако и да не сж имали възможность да противодѣйствуватъ на аварската многочисленость, все пакъ, благодарение на военния си духъ, не изгубили своето значение. Напротивъ, тѣ придобили въ аварското хаганство по-големо значение и по-късно даже, както се спомена, българитѣ се явяватъ претенденти на хаганския прѣстолъ. А византийската дипломация, която зорко бдѣла върху аварската мощъ, въ лицето на българитѣ намѣрила елементъ, съ помощта на който по-късно и се опитала да си послужи, да сломи силата на аваритѣ. Затова императора Хераклий I приема най-ласкаво българския вожда Оркана, покрѣства го, надарява го съ титли и цѣнни подарѣци, а неговия братанецъ Кубрата обсища съ нечути благодѣяния, въ които може да се види веществена помощъ, за да прѣмахне аварското сузеренство. Изложихме на кратко положението на българската държава отгати въ дунавския брѣгъ съ единствена цѣль, да обърнемъ вниманието и на тѣзи, които и до днесъ упорито твърдятъ, че ужъ Исперихъ се явилъ въ мизийскитѣ земи начело на нѣкаква си малочислена войнишка дружина, а не на цѣль народъ, добръ организиранъ, който въ продължение на два вѣка приблизително е водѣлъ не вече скитнически животъ, нъ засѣдналъ, и който отдавна се билъ сблъсналъ съ византийската умствена и материална култура, вслѣдствие на непосредственитѣ си чести политически и търговски сношения съ Византия, която, както видѣхме, въ нѣкои случаи, сама тя се явявала като негова пряма учителка и помощница. Такъвъ е билъ сжщинския ходъ на събитията, съ помощта на които ни се разяснява фактътъ, защо Исперихъ е успѣлъ